

nzis.open

Otevíráme zdravotnická data

Newsletter NZIS Open | duben 2026

Vážení datoví příznivci,

když se řekne „data“ nebo ještě lépe „zdravotnická data“, málokomu se vybaví něco, u čeho by si dal ranní kávu nebo čaj. A právě proto se dlouhodobě v týmu snažíme, aby data nebyla jen hromadou tabulek, ale výstupem, co dává smysl, vypráví příběhy, občas vás i možná trochu překvapí a budete se jimi řídit při vašem rozhodování.

Třeba když zjistíte, **kolik lidí v Česku skutečně postihne infarkt myokardu, co se děje „za oponou“ operačních sálů při anestezii**, nebo **jak se liší zdravotní profil populace v různých regionech Česka**. To všechno jsou témata, která jsou běžnou součástí našich životů, a o to důležitější je o nich mluvit s podporou dat, ne dojmů a emocí.

Mimochodem – pokud máte pocit, že dat stále přibývá (a že se v tom občas nedá vyznat), nejste sami. I proto se snažíme věci strukturovat, propojovat a vysvětlovat tak, aby se v nich dalo orientovat bez nutnosti mít vedle sebe datového analytika na plný úvazek.

A pokud vás při čtení napadne „tohle bych chtěl(a) použít“, „tohle mi chybělo“ nebo klidně i „tohle by šlo udělat líp“, budeme jen rádi. Otevírání dat totiž dává smysl jen tehdy, když se data následně opravdu používají.

Přeji vám příjemné čtení, ať už s kávou nebo čajem 😊

Za tým NZIP & NZIS Open

Martin Komenda

Datové zpravodajství v číslech

čísla jsou platná k 22. 4. 2026

Otevřená data

202

Datové souhrny

208

Infografiky a vizualizace

81

Novinky o datech NZIS

Novinky v datových výstupech NZIS

„Natočili mu tam EKG a co myslíte? Měl ho tam!“. Ve známé scéně z třetího dílu Básníků měli **infarkt myokardu** dva pacienti ze tří, ale **kolik pacientů u nás vlastně tato závažná a mnohdy bohužel smrtelná zdravotní komplikace postihuje?** Odpověď naleznete v nové otevřené datové sadě i v datovém souhrnu Akutní infarkt myokardu v populaci ČR. Pacienty lze analyzovat podle pohlaví, věku i okresu bydliště. Totéž je možné analogicky provádět i ve dvou nových výstupech týkajících se **cévní mozkové příhody**.

Jít na data Akutní infarkt myokardu v populaci ČR (otevřená data)

Jít na souhrn Akutní infarkt myokardu v populaci ČR (datový souhrn)

Jít na data Cévní mozková příhoda v populaci ČR (otevřená data)

Jít na souhrn Cévní mozková příhoda v populaci ČR (datový souhrn)

Otevřená data

Úmrtnost v datech a souvislostech

Od příčin úmrtí přes místa, kde lidé umírají, až po dlouhodobé trendy napříč regiony a populací – 7 nových datových sad pod agendou List o prohlídce zemřelého umožňuje sledovat **úmrtnost v širších souvislostech a čase**.

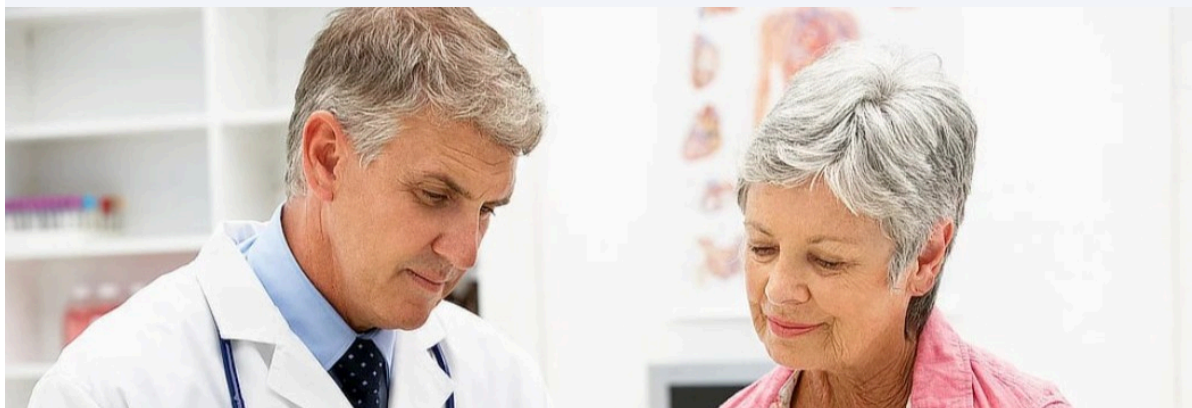
List o prohlídce zemřelého

Zvláštní pozornost si zaslouží **dataset o očekávatelných úmrtích**, který ukazuje vývoj těchto úmrtí od roku 2011 podle věku, pohlaví a regionu a umožňuje tak lépe porozumět dopadům chronických onemocnění v populaci.

Na něj přirozeně navazují **data o trajektorích pacientů před očekávatelným úmrtím**, která přibližují, co se s pacienty děje v posledních fázích života – nejen kde umírají, ale i jaká péče tomu předchází.

Jít na data

Jít na data

Data o anesteziologické péči

Nahlédněte, **kolik pacientů za posledních 5 let anestezii podstoupilo, jaké typy se nejčastěji využívají a jak se situace liší napříč regiony a zdravotnickými zařízeními**. Data otevírají prostor pro hlubší analýzy i porozumění tomu, jak funguje péče „za oponou“ operačních sálů.

Jít na data

Vrozené vady v otevřených datech

Zveřejnili jsme novou datovou sadu o **dětech narozených s vrozenou vadou diagnostikovanou do jednoho roku věku**, dostupnou od roku 2016. Anonymizovaná data obsahují základní informace o dítěti i matce a umožňují u jednoho případu sledovat více diagnóz dle MKN-10. Datová sada nabízí možnost sledovat výskyt vrozených vad v čase a analyzovat souvislosti s vybranými demografickými faktory.

[Jít na data](#)

Alergická rýma z pohledu dat

Nová otevřená datová sada ukazuje, **kolik pacientů je v Česku dlouhodobě sledováno kvůli alergické rýmě**. Data jsou k dispozici od roku 2010 a nabízejí pohled na vývoj v čase i srovnání mezi jednotlivými kraji. Zaměřují se na pacienty pravidelně sledované lékařem a léčené odpovídající terapií, a přinášejí tak ucelený obraz o zátěži alergické rýmy v české populaci.

[Jít na data](#)

Sdílíme obsah NZIP formou otevřených dat

Čtyři aktualizované datové sady koncentrují přes **2 000 článků**, **400 tematických kategorií**, stovky externích zdrojů a bezmála **8 000 rejstříkových pojmů** publikovaných od vzniku NZIP do konce března 2026. Nabízejí tak jedinečný pohled na rozsah i strukturu obsahu, který na portálu vzniká.

[Přehled autorských článků](#)[Přehled rejstříkových pojmů](#)[Přehled doporučených externích zdrojů](#)[Přehled kategorizace publikovaného obsahu](#)

Datové souhrny

Základní zdravotní profil populace

Dva nově publikované souhrny přinášejí **přehled klíčových demografických a zdravotních ukazatelů – od nemocnosti a úmrtnosti po hospitalizace či infekce** – a to jak na úrovni krajů, tak až do detailu obcí s rozšířenou působností. Umožňují rychlou orientaci v aktuálním stavu i sledování dlouhodobých trendů napříč regiony.

[Demografické a zdravotnické ukazatele na úrovni ORP \(datový souhrn\)](#)[Demografické a zdravotnické ukazatele na úrovni krajů a ČR \(datový souhrn\)](#)

Vybrané diagnózy z pohledu veřejného zdraví

Publikovali jsme nový datový souhrn, který umožňuje sledovat **důležité zdravotní události, jako jsou úrazy, otravy či další situace ohrožující zdraví**. Data zahrnují úmrtí, hospitalizace a poskytnutou zdravotní péči podle vybraných diagnóz MKN-10 od roku 2010 za celou Českou republiku i jednotlivé kraje, včetně přepočtů na 100 000 obyvatel. Sledované diagnózy byly vybrány pro svůj významný dopad na veřejné zdraví a dlouhodobý zájem odborné i laické veřejnosti.

[Jít na souhrn](#)

Interaktivní vizualizace

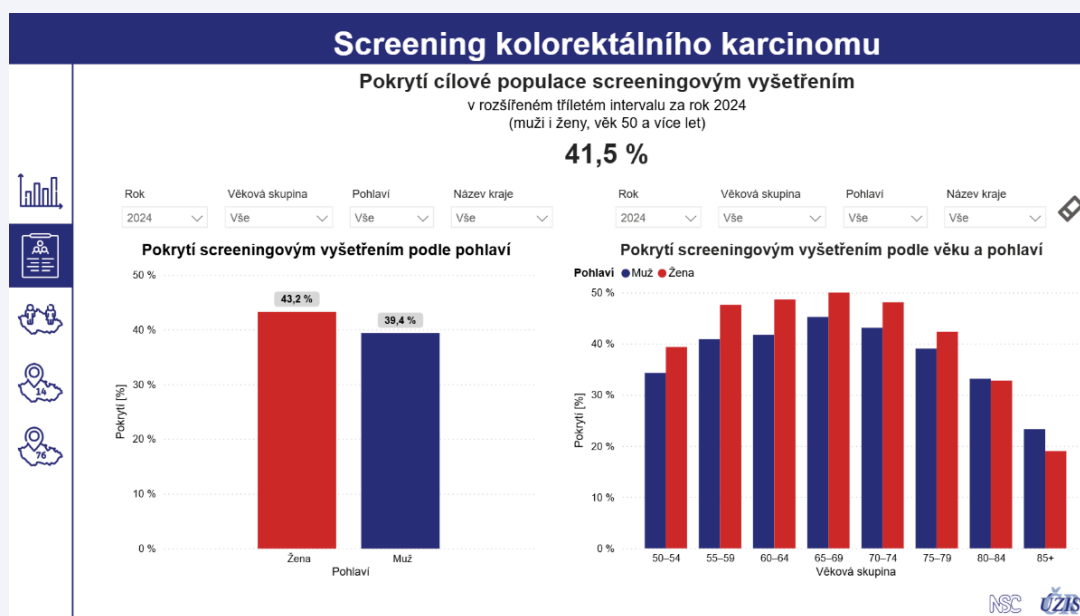
Pokrytí cílové populace screeningovými programy

Aktualizovali jsme vizualizace **pokrytí cílové populace mamografickým, kolorektálním a cervikálním screeningem** a zároveň jsme je rozšířili o čtyři nové přehledy sledující účast v rozšířeném tříletém intervalu. Interaktivní vizualizace umožňují sledovat vývoj účasti v čase a porovnávat zapojení cílové populace podle regionů, věku a u kolorektálního screeningu také podle pohlaví. Uživatelé tak získají přehledný a srozumitelný obraz o dopadu jednotlivých screeningových programů na zdraví populace v České republice.

Screening
karcinomu
tlustého střeva
a konečníku

Screening
karcinomu prsu

Screening
karcinomu hrdla
děložního

Počet pacientů s diagnózami podle lékařských odborností

Nová vizualizace přináší pohled na **hlavních diagnózy v České republice podle klasifikace MKN-10** a díky pohledu přes unikátní pacienty za danou odbornost, diagnózu a rok umožňuje analyzovat strukturu pacientů napříč populací od roku 2010. Uživatel může sledovat, jak se jednotlivé diagnózy liší mezi muži a ženami, jaký je jejich výskyt v různých věkových kategoriích či proporční srovnání pacientů v rámci diagnóz dle odborností.

Zobrazit
přehled

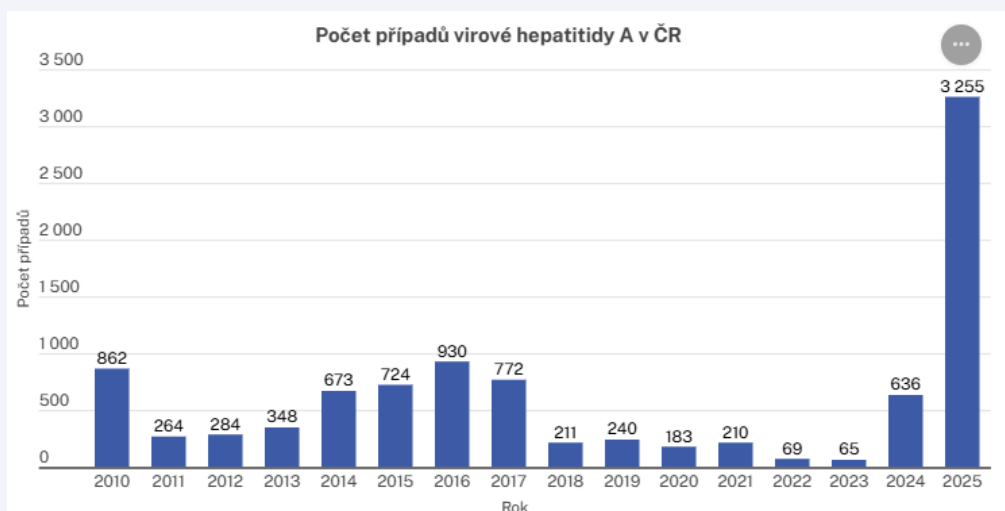

Vývoj počtu případů infekčních onemocnění v grafech

Grafy s vývojem počtu případů v článku o vybraných nemocech jsme aktualizovali o data za rok 2025 (s výjimkou pohlavně přenosných infekcí). U každé nemoci tak snadno uvidíte, jak se její výskyt mění v čase a jaké trendy stojí za pozornost. Například u virové hepatitidy A je v roce 2025 patrný výrazný nárůst počtu případů – oproti předchozímu roku více než pětinasobný.

Hepatitida A

Infekční nemoci

Syntetická data

Syntetická data jsou součástí naší platformy NZIS Open od května 2025. Jedná se o **uměle vytvořená data, která zachovávají statistické vlastnosti původních dat, ale neobsahují žádné reálné osobní údaje**. Poskytují proto bezpečný způsob práce s citlivými zdravotnickými informacemi.

[Více o systému](#)[Podejte si žádost o data](#)

Od spuštění systému syntetických dat:

- máme **186** registrovaných uživatelů s přístupem do databáze s uměle vygenerovanými daty vybraných komponent NZIS
- bylo podáno **136** podaných žádostí, z toho **119** (87,5 %) kladně vyřízeno, **8** se aktuálně zpracovává
- nejčastěji posílají požadavky na data komerční subjekty, **70 %** ze všech žádostí

Změny v datech

Podívejte se, kde najdete nové datové výstupy a která data prošla změnou.

Na jednom místě najdete přehlednou tabulku s informacemi o:

- **nově publikovaných výstupech z NZIS**
- **aktualizacích dat k uzavřenému roku**
- **změnách v dokumentaci či datech (např. názvech atributů)**
- **důležitých technických změnách**

[Změny ve výstupech](#)

Tabulku aktualizujeme pravidelně, vždy jednou týdně, abyste měli k dispozici aktuální a přehledné informace.

Co je NZIS Open a proč vznikl?

Tyto informace nově najdete v přehlednější podobě na stránce O NZIS Open. Původní vyprávění jsme nahradili strukturovanými informacemi a odkazy. Nová verze pomůže zejména těm, kdo se v prostředí NZIS teprve orientují – bez nutnosti znát zkratky jako NZIS nebo ÚZIS.

[O Nzis Open](#)

Najdete zde také:

- stručný přehled historie „nového“ NZIS
- tematické rozcestníky (např. pro NKIS nebo datovou podporu dohodovacího řízení)

Publikace

Data NZIS v odborné literatuře

Podívali jsme se na využití datových výstupů NZIS Open v odborných studiích a literatuře. Jen za rok 2025 jsme identifikovali **20 publikací, které s nimi pracují!** Ne vždy jde o primární datový zdroj, ale každé využití a citace jsou pro nás důležité – podpora otevřené vědy je jedním z pilířů naší činnosti.

Kde se data objevují

V domácí literatuře se opakovaně objevuje časopis Česko-slovenská pediatrie (3×). Zastoupeny jsou také mezinárodní impaktované časopisy.

Příklady mezinárodních publikací

Článek "*Invasive meningococcal disease in adolescents in Europe and select geographies: Disease burden, unmet medical need, and optimizing prevention*" publikovaný v Human Vaccines & Immunotherapeutics

→ **cituje otevřenou datovou sadu o proočkovanosti české populace.**

Zobrazit publikaci

Studie "*Early and long-term effects of prophylactic and post-excision human papillomavirus vaccination on recurrent high-grade cervical intraepithelial neoplasia relative to margin status: a retrospective cohort study in the Czech Republic*" publikovaná v The Lancet Regional Health – Europe

→ **pracuje s daty o počtu cervikovaginálních cytologií.**

Zobrazit publikaci

Odborné akce

NZIS Open: Datová podpora Dohodovacího řízení | 3. března 2026

V prostorách 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy se 3. března 2026 uskutečnila odborná konference zaměřená na dohodovací řízení a jeho datovou podporu ze strany NZIS. Hlavním tématem konference byla potřeba sdílených a integrovaných dat napříč celým zdravotnickým systémem. Na NZIP naleznete reportáž, prezentace, fotografie i videozáznam konference. O datových podkladech samozřejmě nemluvě.

**Chcete se zapojit do něčeho výjimečného?
Staňte se součástí datové komunity a zůstaňte s námi ve spojení!**

Víte, že NZIS Open má svůj profil na síti LinkedIn?

Jako první se dozvíte o novinkách ze světa zdravotnických dat, získáte přístup k expertním analýzám a stanete se součástí komunity, která mění české zdravotnictví k lepšímu. Připojte se k rostoucí síti odborníků a buďte u toho, když se píše budoucnost datově orientovaného rozhodování ve zdravotnictví.

Společně budujeme komunitu, která mění pohled na zdraví v Česku.

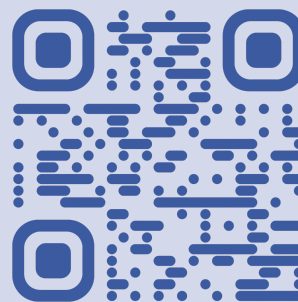
Zajímají vás také **informace o zdraví a zdravém životním stylu**? Odebírejte i náš Newsletter NZIP. Své preference v odběru upravte [zde](#).

Vše na jednom místě

Naše sociální síť, webové stránky i možnosti odběru newsletterů. To vše a mnohem víc najdete přehledně na jednom místě!

Vyzkoušejte náš [NZIP Linktree](#)!

Stačí kliknout 🖱️ či naskenovat QR kód 📱 a máte všechny zdroje ihned po ruce.

Sdílejte newsletter s kolegy a přáteli

Znáte někoho, koho zajímají ověřené informace o zdraví, životním stylu a zdravotnických datech? Předějte mu odkaz či QR kód na náš [Linktree](#). Všechny zdroje hned po ruce!

Vytváříme obsah pro vás, [napište nám](#), co vás zajímá!

Pokud si od nás nepřejete dostávat žádné e-maily, odběr si odhlásíte [zde](#).